

FOTO: YAY IMAGES

dommene som bidrar til Norges sykdomsbyrde. Sykdomsbyrden grunnet hjerneslag, fallskader, selvmord og nedre luftveisinfeksjoner er også redusert.

Bare et titalls av de 306 sykdommene som er inkludert i sykdomsbyrderapporten viser økning fra 1990 til i dag. Blant disse er Alzheimers, kols, lungekreft og prostatakreft. Ruslidelser fra illegale rusmidler er den tilstanden som har hatt størst økning i sykdomsbyrde fra 1990 til i dag.

Last ned den hele rapporten: <http://www.fhi.no/dokumenter/8f54a3ea2c.pdf>

Taper på samarbeid

FOTO: YAY IMAGES

Samarbeid om forskningsprosjekter etterstrebes, men det er ikke sikkert at det lønner seg for kvinner. Doktorgradskandidat Heather Sarsons ved Harvard undersøker i en studie hvordan medforfatterskap påvirker sannsynligheten for å bli forfremmet. Hun konkluderer med at det straffer seg for kvinner, særlig om de samarbeider med menn. Menn derimot, blir ikke straffet for samarbeid. Sarsons funn bidrar også til å forklare hvorfor kvinner bruker lengre tid enn menn på å få fast jobb i akademia, skriver bladet Forskerforum.

Publiseres ikke

En ny studie publisert i British Medical Journal (BMJ) viser at mye forskning aldri når publisering.

Studien bekrefter kjennskapet man har til at langt fra alle kliniske studier blir publisert.

En ny observasjonsstudie antyder at kun 29 prosent av de amerikanske kliniske studiene som er gjort ved landets ledende universitet, ble publisert innen

to år fra studien var ferdigstilt. Knappt 13 prosent av resultatene ble rapportert til ClinicalTrial.org.

De fleste studiene handlet om onkologi, deretter adferdsmedisin, psykisk uhelse og kardiovaskulære sykdommer.

Artikkelforfattere kaller resultatene urovekkende, og sier randomiserte studier er uvurderlige for å vurdere effekt og sikkerhet av medisinske behandlinger.

Studien tar for seg 4347 registrerte kliniske studier, og forskerne undersøkte hvor mange resultater som ble publisert i tidsskrifter som hadde gjennomgått en peer review samt antallet innrapporteringer til ClinicalTrial.org.

Færre nye hivsmittede

Tall fra Folkehelseinstituttet viser en nedgang i antallet nye hivdiagnoser i Norge. Nedgangen kan i sin helhet tilskrives gruppen menn som har sex med menn. Antall nye hivtilfeller i denne gruppen i 2015 er det laveste på 10 år.

– Den gledelige nedgangen kan delvis tilskrives et langsiktig og systematisk forebyggende arbeid rettet mot menn som har sex med menn. De siste årene har det vært en stor vekst i etableringen av nye og lett tilgjengelige teststeder, og økt tilgjengelighet av gratis kondomer, sier avdelingsdirektør i HelseDirektoratet Ellen Margrethe Carlsen.

Konsekvent bruk av kondom i situasjoner med risiko for smitte er det viktigste forebyggings tiltaket med hensyn til hiv og andre seksuelt overførbare infeksjoner.

– En økende testfrekvens blant grupper som er utsatt for risiko har sannsynligvis bidratt til nedgangen, sier Carlsen. Tidlig avdekking av hivinfeksjon og rask igangsetting av behandling anses både i Norge og internasjonalt som en avgjørende faktor for å redusere smitte av hiv, i tillegg til at det er avgjørende for den enkeltes helse og livsutsikter. Samtidig gjør økt bruk av gratis kondomer.no og målrettet utdeling blant grupper med særlig høy sårbarhet for hiv og seksuelt overførbare infeksjoner det lettere å ta aktive

kondomvalg og de rette kondomvalgene i seksuelle situasjoner. Dette kan også ha bidratt til færre nysmittede.

HelseDirektoratet har finansiert og oppmuntret til etablering av ulike muligheter for hiv-hurtigtesting både i regi av helsetjenestene og likemannsbasert testing utenom helsetjenestene. Det siste har erfaringsmessig vist seg effektivt for å nå grupper som sjelden eller aldri oppsøker helsetjenestene for testing. Det gjøres nå forsøk med anonyme hjemmetester for å øke testfrekvensen ytterligere.

Folkehelseinstituttet peker på at smitteoppsporing, tiltak rettet mot menn som har sex med menn og enkelte grupper av innvandrere, fokus på kondombruk og testing er viktige virkemidler for ytterligere å redusere smittetallene.

HelseDirektoratets strategi de siste årene har blant annet basert seg på lette tilgjengelig testing og kondomer. HelseDirektoratet har også i det forebyggende vært opptatt av ulike bakenforliggende faktorer for seksuell uhelse.

– Nedgang i nysmitte er gode nyheter, men mye arbeid gjenstår for å få tallene ytterligere ned. Fjorårets nedgang gir et incentiv til å fortsette det systematiske og brede forebyggende arbeid innenfor innsatsområdene hiv og seksuell helse gjennom den nye nasjonale strategien som lanseres i løpet av 2016, sier Ellen Margrethe Carlsen.